

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 1.3.2022
C(2022) 1161 final

ANNEX

PŘÍLOHA

SDĚLENÍ KOMISE

Schválení obsahu předlohy nařízení Komise o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na některé kategorie dohod o výzkumu a vývoji

PŘÍLOHA

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) .../...

ze dne XXX

o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na některé kategorie dohod o výzkumu a vývoji

PŘEDLOHA

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie („Smlouva“),

s ohledem na nařízení Rady (EHS) č. 2821/71 ze dne 20. prosince 1971 o použití čl. 85 odst. 3 Smlouvy na kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě¹,

poté, co zveřejnila předlohu tohoto nařízení,

po konzultaci Poradního výboru pro restriktivní praktiky a dominantní postavení,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nařízení (EHS) č. 2821/71 zmocňuje Komisi, aby prostřednictvím nařízení použila čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie (*) na určité kategorie dohod, rozhodnutí a jednání ve vzájemné shodě spadajících do působnosti čl. 101 odst. 1 Smlouvy, jejichž předmětem je i) výzkum a vývoj výrobků, technologií nebo postupů až po stadium průmyslového využití, jakož i ii) využití výsledků, včetně ustanovení o právech duševního vlastnictví.
- (2) Podle ustanovení čl. 179 odst. 2 Smlouvy má Unie podporovat podniky, včetně malých a středních podniků, v jejich činnosti v oblasti výzkumu a technologického rozvoje vysoké úrovně a podporovat jejich snahy o vzájemnou spolupráci.
- (3) Nařízení Komise (EU) č. 1217/2010 ze dne 14. prosince 2010 o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na určité kategorie dohod o výzkumu a vývoji² definuje kategorie dohod o výzkumu a vývoji, které Komise běžně považuje za dohody splňující podmínky stanovené v čl. 101 odst. 3 Smlouvy. Vzhledem k celkově pozitivním zkušenostem s používáním uvedeného nařízení, jehož platnost skončí dne 31. prosince 2022, a s ohledem na výsledky přezkumného řízení je vhodné přijmout nové nařízení o blokových výjimkách.
- (4) Toto nařízení má usnadnit výzkum a vývoj a zároveň účinně chránit hospodářskou soutěž. Toto nařízení by mělo rovněž splňovat požadavek na poskytnutí přiměřené právní jistoty podnikům. Plnění těchto cílů by mělo brát v úvahu potřebu v nejvyšší možné míře zjednodušit správní dozor a právní rámec.

¹ Úř. věst. L 285, 29.12.1971, s. 46.

(*) S účinností od 1. prosince 2009 se článek 81 Smlouvy o ES (dříve článek 85 Smlouvy o EHS) stal článkem 101 Smlouvy. Tato ustanovení jsou v podstatě totožná. Pro účely tohoto nařízení se ve vhodných případech odkazy na článek 85 Smlouvy o EHS nebo na článek 81 Smlouvy o ES považují za odkazy na článek 101 Smlouvy.

² Úř. věst. L 335, 18.12.2010, s. 36.

- (5) Dokud nebude dosažena určitá úroveň tržní síly, lze u použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy obecně předpokládat, že kladné účinky dohod o výzkumu a vývoji převáží nad všemi zápornými účinky na hospodářskou soutěž.
- (6) Pro použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy formou nařízení není nutné definovat ty dohody, na které by se mohl vztahovat čl. 101 odst. 1 Smlouvy. Při jednotlivém hodnocení dohod podle čl. 101 odst. 1 Smlouvy je nutné brát zřetel na několik faktorů, a zejména na tržní strukturu na relevantním trhu.
- (7) Dohody o společném provádění výzkumných prací nebo společném vývoji výsledků výzkumu až po fázi průmyslového využití, ale nikoli včetně této fáze, obecně nespádají do působnosti čl. 101 odst. 1 Smlouvy. Za určitých okolností, například pokud se strany dohodnou, že nebudou provádět jiný výzkum a vývoj ve stejné oblasti, a tím se vzdají příležitosti získat výhody v hospodářské soutěži nad ostatními stranami, však takové dohody mohou do působnosti čl. 101 odst. 1 Smlouvy spadat, a proto by měly být do tohoto nařízení zahrnuty.
- (8) Je třeba omezit výhody výjimky zavedené tímto nařízením na ty dohody, u nichž se lze s dostatečnou jistotou domnívat, že splňují podmínky uvedené v čl. 101 odst. 3 Smlouvy.
- (9) Obecně lze očekávat, že spotřebitelé budou mít ze zvýšeného objemu a efektivity výzkumu a vývoje prospěch díky i) zavádění nových nebo zlepšených výrobků, technologií nebo postupů nebo ii) rychlejšímu uvádění těchto výrobků, technologií nebo postupů na trh nebo iii) snížení cen, které přinesou nové nebo zlepšené technologie nebo postupy.
- (10) Je velice pravděpodobné, že budou-li strany přispívat vzájemně se doplňujícími dovednostmi, aktivy nebo činnostmi, podpoří spolupráce v oblasti společného nebo placeného výzkumu a vývoje a v oblasti využívání výsledků technický a hospodářský pokrok.
- (11) Společné využívání výsledků může mít různé formy, jako je výroba, distribuce výrobků nebo použití technologií, postoupení práv duševního vlastnictví nebo udělení licence na ně nebo sdělení know-how potřebného pro takovou výrobu nebo použití, které významně přispívají k technickému nebo hospodářskému pokroku.
- (12) Aby bylo možné zdůvodnit výjimku stanovenou tímto nařízením, mělo by se společné využívání výsledků týkat výrobků, technologií nebo postupů, pro které je využití těchto výsledků výzkumu a vývoje nezbytné.
- (13) Všechny strany by se navíc měly v dohodě o výzkumu a vývoji dohodnout, že budou mít všechny plný přístup ke konečným výsledkům společného výzkumu a vývoje, včetně veškerých vzniklých práv duševního vlastnictví a know-how, pro účely i) dalšího výzkumu, vývoje a ii) využívání, jakmile budou konečné výsledky k dispozici. Přístup k výsledkům by neměl být obecně omezen, pokud jde o využití výsledků pro účely dalšího výzkumu a vývoje. Pokud však strany v souladu s tímto nařízením omezí svá práva na využívání výsledků, zejména pokud se specializují na oblast využívání, může být přístup k výsledkům pro účely jejich využívání příslušným způsobem omezen. Pokud se navíc výzkumu a vývoje budou účastnit i) akademické instituce, výzkumné ústavy nebo ii) podniky, které provádějí výzkum a vývoj jako komerční službu, aniž by se aktivně účastnily využívání výsledků, mohou se dohodnout na využívání výsledků výzkumu a vývoje výhradně pro účely dalšího výzkumu.
- (14) V závislosti na svých schopnostech a obchodních potřebách mohou strany ke spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje přispívat různou měrou. Aby tedy bylo možno

zohlednit a vynahradit rozdíly v hodnotě a povaze příspěvků jednotlivých stran, může dohoda o výzkumu a vývoji využívající toto nařízení stanovit, že jedna strana nahradí jiné straně získání přístupu k výsledkům pro účely dalšího výzkumu nebo využívání. Tato náhrada by však neměla být tak vysoká, aby účinně bránila v přístupu.

- (15) V případech, kdy dohoda o výzkumu a vývoji společné využívání výsledků nestanoví, měly by si strany na základě dohody o výzkumu a vývoji udělit vzájemný přístup ke svému dosavadnímu know-how, pokud je toto know-how nezbytné pro účely využívání výsledků ostatními stranami. Účtovaná náhrada (např. sazby jakýchkoli licenčních poplatků) by neměla být tak vysoká, aby ostatním stranám účinně bránila v přístupu k know-how.
- (16) Výjimka zavedená tímto nařízením by měla být omezena na dohody o výzkumu a vývoji, které podnikům nedávají možnost vyloučit hospodářskou soutěž u podstatné části dotčených výrobků nebo technologií. Z blokové výjimky je nutné vyloučit dohody mezi soutěžiteli, jejichž společný podíl na trhu s výrobky nebo technologiemi, které by bylo možné za pomoci výsledků daného výzkumu a vývoje zlepšit, zastoupit nebo nahradit, přesahuje v době uzavření dohody určitou úroveň.
- (17) Výjimka zavedená tímto nařízením by také měla být omezena na dohody o výzkumu a vývoji, které podnikům nedávají možnost vyloučit hospodářskou soutěž u inovací, včetně vývoje nových výrobků nebo technologií. Je nezbytné, aby z blokové výjimky byly vyloučeny dohody o VaV v případech, kdy by zůstala méně než tři konkurenční úsilí v oblasti VaV, která doplňují úsilí stran dohody o VaV a jsou s ním srovnatelná.
- (18) Neznamena to však, že dohody o výzkumu a vývoji buď odpovídají čl. 101 odst. 1 Smlouvy, nebo nesplňují podmínky čl. 101 odst. 3 Smlouvy, nejsou-li splněny prahové hodnoty či jiné podmínky stanovené v tomto nařízení. V takových případech je třeba dohody o výzkumu a vývoji posoudit individuálně podle článku 101 Smlouvy.
- (19) Aby se zajistilo zachování účinné hospodářské soutěže během společného využívání výsledků, mělo by být stanoveno, že bloková výjimka přestane platit, pokud společný podíl stran na trhu s výrobky nebo technologiemi vyplývající ze společného nebo placeného výzkumu a vývoje překročí určitou úroveň. Výjimka by měla platit i nadále bez ohledu na podíly stran na trhu po určitou dobu po zahájení společného využívání, aby bylo možné počkat na stabilizaci jejich podílů na trhu, zejména po zavedení zcela nového výrobku, a zaručit minimální dobu návratnosti příslušných investic.
- (20) Toto nařízení by nemělo vyjímát dohody obsahující omezení, která nejsou nezbytná k dosažení pozitivních účinků dohod o výzkumu a vývoji. V zásadě by měly být dohody obsahující některé druhy závažných omezení hospodářské soutěže, například omezení svobody stran provádět výzkum a vývoj v oblasti, která nesouvisí s dohodou, stanovení cen účtovaných třetím stranám, omezení výroby nebo prodeje a omezení pasivních prodejů smluvních výrobků nebo smluvních technologií na územích vyhrazených jiným stranám nebo zákazníkům vyhrazeným jiným stranám, vyloučeny z výhod výjimky zavedené tímto nařízením, bez ohledu na podíl stran na trhu. V této souvislosti omezení oblasti využití neznamenají omezení výstupu nebo prodeje a ani nezakládají omezení z hlediska území nebo zákazníků.
- (21) Omezení podílu na trhu, výjimka vyloučená pro určité dohody a podmínky stanovené tímto nařízením za obvyklých podmínek zajišťují, že dohody, na které se použije bloková výjimka, neumožní stranám vyloučit hospodářskou soutěž u podstatné části dotčených výrobků nebo technologií.

- (22) Nelze vyloučit, že mohou vzniknout účinky uzavření trhu škodlivé pro hospodářskou soutěž, pokud jedna strana financuje několik projektů výzkumu a vývoje prováděných soutěžiteli v souvislosti s týmiž smluvními výrobky nebo smluvními technologiemi, a to zejména, pokud vůči třetím stranám získá výlučné právo na využívání výsledků. Proto by se výhoda plynoucí z tohoto nařízení měla na takové dohody o placeném výzkumu a vývoji vztahovat pouze tehdy, pokud společný podíl na trhu všech stran účastnících se těchto spojených dohod, tj. financující strany a všech stran, které výzkum a vývoj provádějí, nepřekračuje 25 %.
- (23) Výhodu plynoucí z tohoto nařízení lze odejmout podle článku 29 nařízení (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v článcích 81 a 82 Smlouvy³.
- (24) Vzhledem k tomu, že jsou dohody o výzkumu a vývoji často dlouhodobé povahy, zejména pokud se spolupráce rozšíří i na využívání výsledků, měla by být doba platnosti tohoto nařízení stanovena na dvanáct let,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

HLAVA I

DEFINICE

Článek 1 – Definice

1. Pro účely tohoto nařízení se použijí tyto definice:
- 1) „dohodou o VaV“ se rozumí dohoda uzavřená mezi dvěma nebo více stranami, jež se týká podmínek, za kterých tyto strany provádějí:
 - a) společný výzkum a vývoj smluvních výrobků nebo smluvních technologií, který
 - i) nezahrnuje společné využívání výsledků tohoto výzkumu a vývoje, nebo
 - ii) zahrnuje společné využívání výsledků tohoto výzkumu a vývoje, nebo
 - b) placený výzkum a vývoj smluvních výrobků nebo smluvních technologií, který
 - i) nezahrnuje společné využívání výsledků tohoto výzkumu a vývoje, nebo
 - ii) zahrnuje společné využívání výsledků tohoto výzkumu a vývoje, nebo
 - c) společné využívání výsledků výzkumu a vývoje smluvních výrobků nebo smluvních technologií, prováděných mezi stejnými stranami podle předchozí dohody, na niž se vztahuje odst. 1 písm. a), nebo

³ Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 1.

- d) společné využívání výsledků výzkumu a vývoje smluvních výrobků nebo smluvních technologií, prováděných mezi stejnými stranami podle předchozí dohody, na niž se vztahuje odst. 1 písm. b);
- 2) „dohodou“ se rozumí dohoda, rozhodnutí sdružení podniků nebo jednání ve vzájemné shodě;
 - 3) „výzkumem a vývojem“ („VaV“) se rozumí aktivity, jejichž cílem je získávání know-how, pokud jde o stávající nebo nové výrobky, technologie nebo postupy, provádění teoretické analýzy, systematických studií nebo pokusů, včetně pokusné výroby, technických zkoušek výrobků nebo postupů, zřizování nezbytných zařízení a nabývání práv duševního vlastnictví k výsledkům;
 - 4) „výrobkem“ se rozumí zboží nebo služba, včetně přechodných výrobků nebo služeb a konečných výrobků nebo služeb;
 - 5) „smluvní technologií“ se rozumí technologie nebo postup vzniklý společným nebo placeným výzkumem a vývojem. To zahrnuje technologie nebo postupy získané prostřednictvím pólu VaV, jakož i nové technologie nebo postupy;
 - 6) „smluvním výrobkem“ se rozumí výrobek vzniklý společným nebo placeným výzkumem a vývojem nebo vyrobený nebo pořízený za použití smluvních technologií. To zahrnuje výrobky získané prostřednictvím pólu VaV, jakož i nové výrobky;
 - 7) „novým výrobkem nebo technologií“ se rozumí výrobek, technologie nebo postup, které v době uzavření dohody o výzkumu a vývoji, na niž se vztahuje odst. 1 písm. a) nebo b), ještě neexistovaly a které, pokud budou vyvinuty, vytvoří svůj vlastní nový trh a nezlepší, nezastoupí nebo nenahradí stávající výrobek, technologii nebo postup;
 - 8) „pólem VaV“ se rozumí úsilí VaV zaměřené především na konkrétní cíl nebo účel. Konkrétní cíl nebo účel pólu VaV dosud nelze definovat jako výrobek nebo technologii nebo zahrnuje podstatně širší cíl než výrobky nebo technologie na konkrétním trhu;
 - 9) „využíváním výsledků“ se rozumí výroba nebo distribuce smluvních výrobků nebo použití smluvních technologií nebo postoupení nebo udělení licence, pokud jde o práva duševního vlastnictví nebo sdělení know-how nutného pro takovou výrobu nebo použití;
 - 10) „práva duševního vlastnictví“ se rozumí práva průmyslového vlastnictví, zejména patenty a ochranné známky, jakož i autorská práva a práva související;
 - 11) pojmem „know-how“ se rozumí soubor praktických znalostí, které byly získány zkušenostmi a pokusy, které jsou:
 - a) „tajné“, to znamená, že nejsou všeobecně známé a nejsou snadno přístupné,
 - b) „podstatné“, to znamená významné a užitečné pro výrobu smluvních výrobků nebo pro použití smluvních technologií; a
 - c) „identifikované“, to znamená, že jsou dostatečně úplným způsobem popsány, takže lze prověřit, zda splňují kritéria tajnosti a podstatnosti;
 - 12) pojmem „společné“ se v souvislosti s činnostmi prováděnými podle dohod o VaV rozumí činnosti, při kterých je práce:

- a) prováděna společným týmem, organizací nebo podnikem,
 - b) společně svěřena třetí straně; nebo
 - c) rozdělena mezi strany formou specializace v oblasti výzkumu a vývoji nebo specializace v oblasti využívání;
- 13) „specializací v oblasti výzkumu a vývoje“ se rozumí situace, kdy je každá ze stran zapojena do výzkumných a vývojových činností, na něž se dohoda o VaV vztahuje, a strany si rozdělily výzkumnou a vývojovou práci způsobem, který považují za nejvhodnější; nepatří sem placený výzkum a vývoj;
- 14) „specializací v oblasti využívání“ se rozumí situace, kdy si strany mezi sebou rozdělily jednotlivé úkoly, jako je výroba nebo distribuce, nebo si vzájemně uložily omezení ohledně využívání výsledků, jako jsou omezení vztahující se na některá území, zákazníky nebo oblasti využití; patří sem situace, kdy pouze jedna strana vyrábí a distribuuje smluvní výrobky na základě výlučné licence udělené ostatními stranami;
- 15) „placeným výzkumem a vývojem“ se rozumí výzkum a vývoj, který provádí jedna strana a financuje financující strana;
- 16) „financující stranou“ se rozumí strana, která financuje placený výzkum a vývoj aniž by sama prováděla výzkumnou a vývojovou činnost;
- 17) „podnikem soutěžícím o stávající výrobek a/nebo technologii“ se rozumí skutečný nebo potenciální soutěžitel:
- a) „skutečným soutěžitelem“ se rozumí podnik dodávající existující výrobek, technologii nebo postup, které může na relevantním zeměpisném trhu zlepšit, zastoupit nebo nahradit smluvní výrobek nebo smluvní technologii;
 - b) „potenciálním soutěžitelem“ se rozumí podnik, který by bez dohody o VaV reálně a nejen pouze hypoteticky pravděpodobně vynaložil nejpozději do tří let další potřebné investice nebo převzal nezbytné náklady, aby dodal výrobek, technologii nebo postup, které může na relevantním zeměpisném trhu zlepšit, zastoupit nebo nahradit smluvní výrobek nebo smluvní technologii;
- 18) „podnikem soutěžícím v oblasti inovací“ se rozumí podnik, který nesoutěží o stávající výrobek a/nebo technologii a který VaV provádí nezávisle, nebo by byl v případě neexistence dohody o VaV schopen – a pravděpodobně by tak i učinil – nezávisle vyvíjet úsilí o VaV, které se týká:
- a) výzkumu a vývoje stejných nebo pravděpodobně zaměnitelných nových výrobků a/nebo technologií, na něž se má vztahovat dohoda o VaV; nebo
 - b) pólů VaV sledujících v podstatě stejný cíl nebo účel jako póly, na něž se má vztahovat dohoda o VaV;
- 19) „soutěžícím úsilím o VaV“ se rozumí úsilí o VaV, které vyvíjí třetí strana, sama nebo ve spolupráci s jinými třetími stranami, nebo které je třetí strana schopna – a pravděpodobně tak učiní – nezávisle vyvinout, a které se týká:
- a) výzkumu a vývoje stejných nebo pravděpodobně zaměnitelných nových výrobků a/nebo technologií, na něž se má vztahovat dohoda o VaV; nebo

- b) pólů VaV sledujících v podstatě stejný cíl nebo účel jako póly, na něž se má vztahovat dohoda o VaV;

Tyto třetí strany musí být nezávislé na stranách dohody o VaV.

- 20) „nesoutěžícím podnikem“ se rozumí podnik, který není ani podnikem soutěžícím o stávající výrobek a/nebo technologii, ani podnikem soutěžícím v oblasti inovací;
- 21) „relevantním trhem výrobku“ se rozumí relevantní trh pro výrobky, které mohou být zlepšeny, zastoupeny nebo nahrazeny smluvními výrobky;
- 22) „relevantním trhem technologie“ se rozumí relevantní trh pro technologie nebo postupy, které mohou být zlepšeny, zastoupeny nebo nahrazeny smluvními technologiemi;
- 23) „aktivním prodejem“ se rozumí všechny formy prodeje kromě pasivního prodeje;
- 24) „pasivním prodejem“ se rozumí prodej na základě nevyžádaných žádostí od jednotlivých zákazníků, včetně dodání výrobků zákazníkovi nebo zákazníkům, aniž by byl tento prodej iniciován aktivním zaměřením na konkrétního zákazníka, skupinu zákazníků nebo území; pasivní prodej zahrnuje prodej vyplývající z účasti v soukromých nebo veřejných nabídkových řízeních.
2. Pro účely tohoto nařízení zahrnují pojmy „podnik“ a „strana“ i jejich spojené podniky.

„Spojenými podniky“ se rozumí:

- a) podniky, v nichž jedna strana dohody o VaV má přímo nebo nepřímo:
- i) pravomoc vykonávat více než polovinu hlasovacích práv,
 - ii) pravomoc jmenovat více než polovinu členů dozorčího orgánu, správní rady nebo orgánů právně zastupujících podnik; nebo
 - iii) právo spravovat záležitosti podniku;
- b) podniky, které mohou přímo nebo nepřímo u strany dohody o VaV vykonávat práva nebo pravomoci, uvedené v písmenu a);
- c) podniky, ve kterých podnik uvedený v písmenu b) může přímo či nepřímo vykonávat práva nebo pravomoci uvedené v písmenu a);
- d) podniky, ve kterých může strana dohody o VaV spolu s jedním či více podniky uvedenými v písmenu a), b) nebo c), nebo ve kterých mohou dva či více posledně uvedených podniků, společně vykonávat práva nebo pravomoci uvedené v písmenu a);
- e) podniky, ve kterých vykonávají práva nebo pravomoci uvedené v písmenu a) společně:
- i) strany dohody o VaV nebo jejich spojené podniky uvedené v písmenech a) až d); nebo
 - ii) jedna nebo více stran dohody o VaV nebo jeden nebo více jejich spojených podniků uvedených v písmenech a) až d) a jedna nebo více třetích stran.

HLAVA II

VÝJIMKA

Článek 2 – Výjimka

1. Podle čl. 101 odst. 3 Smlouvy a podle ustanovení tohoto nařízení se tímto prohlašuje, že se čl. 101 odst. 1 Smlouvy nepoužije na dohody o VaV.
2. Výjimka uvedená v odstavci 1 se uplatní v rozsahu, v němž dohody o VaV obsahují omezení hospodářské soutěže, na něž se vztahuje čl. 101 odst. 1 Smlouvy.
3. Výjimka stanovená v odstavci 1 se rovněž vztahuje na dohody o VaV, které obsahují ustanovení o postoupení práv duševního vlastnictví jedné nebo více stranám nebo subjektu, který strany zřídí za účelem provádění společného nebo placeného výzkumu a vývoje nebo společného využívání, nebo o udělení licence k těmto právům, pokud tato ustanovení:
 - a) nejsou hlavním předmětem těchto dohod a
 - b) přímo souvisejí s prováděním těchto dohod a jsou pro ně nezbytné.

HLAVA III

PODMÍNKY PRO UDĚLENÍ VÝJIMKY

Článek 3 – Přístup ke konečným výsledkům

1. Dohoda o VaV musí stanovit, že všechny strany mají plný přístup ke konečným výsledkům společného nebo placeného výzkumu a vývoje pro účely dalšího výzkumu a vývoje a pro účely využívání.
 - a) Přístup stanovený v odstavci 1 zahrnuje veškerá výsledná práva duševního vlastnictví a know-how.
 - b) Přístup stanovený v odstavci 1 se udělí, jakmile budou výsledky výzkumu a vývoje k dispozici.
2. Dohoda o VaV může stanovit, že si strany vzájemně poskytnou za udělení přístupu k výsledkům pro účely dalšího výzkumu a vývoje nebo pro účely dalšího využívání náhradu, ale tato náhrada nesmí být tak vysoká, aby účinně přístup bránila.
3. Výzkumné ústavy, akademické instituce a podniky, které provádějí výzkum a vývoj jako komerční činnost, aniž by výsledky běžně aktivně využívaly, se mohou dohodnout na tom, že využívání výsledků omezí na další výzkum.
4. Pokud strany omezí svá práva na využívání výsledků v souladu s tímto nařízením, zejména pokud se specializují na oblast využívání, může být přístup k výsledkům pro účely využívání příslušným způsobem omezen.

Článek 4 – Přístup k dosavadnímu know-how

1. Dohody o VaV, jejichž ustanovení vylučují společné využívání výsledků společného nebo placeného výzkumu a vývoje, musí stanovit, že každé straně musí být udělen

přístup k veškerému dosavadnímu know-how ostatních stran, pokud je toto know-how pro účely využívání výsledků nezbytné.

2. Dohody o VaV, jejichž ustanovení vylučují společné využívání výsledků společného nebo placeného výzkumu a vývoje, mohou stanovit, že si strany za poskytnutí přístupu ke svému dosavadnímu know-how vzájemně poskytnou náhradu. Tato náhrada však nesmí být tak vysoká, aby účinně bránila v přístupu.

Článek 5 – Společné využívání

1. Jakékoli společné využívání se může týkat pouze výsledků, které jsou:
 - a) nezbytné pro výrobu smluvních výrobků nebo pro použití smluvních technologií a
 - b) jsou chráněny právy duševního vlastnictví nebo představují know-how.
2. Od smluvních stran pověřených výrobou smluvních výrobků prostřednictvím specializace v rámci využívání musí být požadováno, aby plnily objednávky na dodávky smluvních výrobků od ostatních smluvních stran, s výjimkou případů, kdy:
 - a) dohoda o VaV rovněž stanoví společnou distribuci společným týmem, organizací nebo podnikem nebo třetí stranou, kterou strany společně pověřily; nebo
 - b) se smluvní strany dohodly, že smluvní výrobky může distribuovat pouze strana, která je vyrábí.

Článek 6 – Prahové hodnoty, podíly na trhu a doba trvání výjimky

1. Nejsou-li strany dohody o VaV soutěžícími podniky, výjimka stanovená v článku 2 se použije po dobu trvání výzkumu a vývoje, a to bez ohledu na podíly na trhu.
2. Jsou-li dvě nebo více stran dohody o VaV podniky soutěžícími o stávající výrobek a/nebo technologii, výjimka stanovená v článku 2 se použije po dobu trvání výzkumu a vývoje, pokud v době uzavření dohody o VaV:
 - a) společný podíl na trhu stran dohody o VaV zahrnující společný výzkum a vývoj ve smyslu čl. 1 odst. 1 bodu 1 písm. a) nebo c) na relevantních výrobních a technologických trzích nepřekračuje 25 %; nebo
 - b) v případě dohody o VaV zahrnující placený výzkum a vývoj ve smyslu čl. 1 odst. 1 bodu 1 písm. b) nebo d) společný podíl na trhu financující strany a všech stran, s nimiž financující strana uzavřela dohody o VaV v souvislosti se stejnými smluvními výrobky nebo smluvními technologiemi, na relevantních výrobních a technologických trzích nepřekračuje 25 %.
3. Jsou-li dvě nebo více stran dohody o VaV podniky soutěžícími v oblasti inovací, výjimka stanovená v článku 2 se použije po dobu trvání výzkumu a vývoje, pokud v době uzavření dohody o VaV existují tři nebo více soutěžících úsilí o VaV, která doplňují úsilí stran dohody o VaV a jsou s ním srovnatelná.
4. V případě dohod o VaV, u kterých jsou výsledky využívány společně, se výjimka stanovená v článku 2 nadále použije po dobu sedmi let od prvního uvedení smluvních výrobků nebo smluvních technologií na trh v rámci vnitřního trhu, pokud jsou v době uzavření dohody, na kterou se vztahuje čl. 1. odst. 1 bodu 1 písm. a) nebo b), splněny podmínky stanovené v odstavcích 1, 2 nebo 3. Aby mohla této

pokračující výjimky využít dohoda, na kterou se vztahuje čl. 1. odst. 1 písm. c) nebo d), musí být v okamžiku uzavření předchozí dohody podle čl. 1 odst. 1 bodu 1 písm. a) nebo b) splněny podmínky stanovené v odstavcích 1, 2 nebo 3.

5. Po skončení sedmiletého období uvedeného v odstavci 4 se výjimka stanovená v článku 2 použije do té doby, dokud společný podíl stran dohody o VaV na trzích, k nimž smluvní výrobky nebo smluvní technologie náležejí, nepřesáhne 25 %. Pokud po skončení sedmiletého období podíl na trhu na jednom z těchto trhů překročí 25 %, výjimka stanovená v článku 2 se nadále použije po dobu dvou po sobě jdoucích kalendářních let následujících po roce, v němž byla prahová hodnota 25 % poprvé překročena.

Článek 7 – Použití prahových hodnot

1. Pro účely uplatňování prahových hodnot podílu na trhu stanovených v čl. 6 odst. 2 a 5 se použijí tato pravidla:
 - a) podíl na trhu se vypočítá na základě hodnoty prodeje na trhu; pokud nejsou údaje o prodeji na trhu k dispozici, lze ke zjištění podílu na trhu stran použít odhady založené na jiných spolehlivých informacích o trhu, včetně informací o objemu prodeje na trhu, výdajích na výzkum a vývoj nebo kapacitě pro výzkum a vývoj;
 - b) podíl na trhu se vypočítá na základě údajů týkajících se předchozího kalendářního roku; nebo, pokud předchozí kalendářní rok není pro postavení stran na relevantním trhu nebo trzích reprezentativní, vypočítá se podíl na trhu jako průměr podílů na trhu daných stran za poslední tři předchozí kalendářní roky;
 - c) podíl na trhu podniků uvedených v čl. 1 odst. 2 písm. e) se dělí stejným dílem mezi podniky mající práva nebo pravomoci uvedené v čl. 1 odst. 2 písm. a).
2. Pro účely použití prahové hodnoty stanovené v čl. 6 odst. 3 se srovnatelnost soutěžního úsilí o VaV posuzuje na základě spolehlivých informací týkajících se např. i) velikosti, fáze a načasování úsilí o VaV, ii) finančních a lidských zdrojů třetích stran (nebo jejich přístupu k nim), jejich duševního vlastnictví, know-how nebo jiných specializovaných aktiv, jejich předchozího úsilí o VaV a iii) kapacity třetích stran přímo nebo nepřímo využít možné výsledky svého úsilí o VaV na vnitřním trhu a pravděpodobnosti, že tak učiní.

HLAVA IV

TVRDÁ A VYLOUČENÁ OMEZENÍ

Článek 8 – Tvrdá omezení

Výjimka stanovená v článku 2 se nepoužije na dohody o VaV, které mají přímo nebo nepřímo, samostatně nebo v kombinaci s jinými faktory, které jsou pod kontrolou stran, za cíl jakákoli z následujících omezení:

1. Omezení svobody stran provádět výzkum a vývoj nezávisle nebo ve spolupráci se třetími stranami:
 - a) v oblasti nesouvisející s oblastí, na kterou se dohoda o VaV vztahuje; nebo

- b) v oblasti, které se dohoda o VaV týká, nebo v související oblasti po dokončení společného výzkumu a vývoje nebo placeného výzkumu a vývoje.
2. Omezení výroby nebo prodeje, s výjimkou:
- a) stanovení výrobních cílů v případě, že společné využívání výsledků zahrnuje společnou výrobu smluvních výrobků,
 - b) stanovení prodejních cílů v případě, že společné využívání výsledků:
 - i) zahrnuje společnou distribuci smluvních výrobků nebo společné udělování licence na smluvní technologie a
 - ii) je prováděno společným týmem, organizací nebo podnikem nebo je společně svěřeno třetí straně;
 - c) praktik, které představují specializaci v oblasti využívání a
 - d) omezení svobody stran vyrábět, prodávat, zadávat nebo udělovat licence na výrobky, technologie nebo postupy, které konkurují smluvním výrobkům nebo smluvním technologiím během období, u něhož se strany dohodly na společném využívání výsledků.
3. Stanovení cen při prodeji smluvního výrobku nebo udělování licencí na smluvní technologie třetím stranám, s výjimkou:
- a) stanovení cen účtovaných přímým zákazníkům nebo stanovení licenčních poplatků účtovaných přímým nabyvatelům licence, pokud společné využívání výsledků:
 - i) zahrnuje společnou distribuci smluvních výrobků nebo společné udělování licence na smluvní technologie a
 - ii) je prováděno společným týmem, organizací nebo podnikem nebo je společně svěřeno třetí straně.
4. Omezení území, na kterém smí strany pasivně prodávat smluvní výrobky nebo udělovat licence na smluvní technologie, nebo omezení zákazníků, kterým smí strany pasivně prodávat smluvní výrobky nebo udělovat licence na smluvní technologie, s výjimkou požadavku udělovat výhradní licence na výsledky další straně.
5. Požadavek neprovádět nebo omezit aktivní prodej smluvních výrobků nebo smluvních technologií v rámci území nebo zákazníků, kteří nebyli stranám výlučně přiděleni formou specializace v oblasti využívání.
6. Požadavek odmítnout uspokojit poptávku zákazníků nacházejících se na území stran nebo zákazníků jiným způsobem rozdělených mezi stranami formou specializace v oblasti využívání, kteří by smluvní výrobky uváděli na trh na dalších územích v rámci vnitřního trhu.
7. Požadavek ztížit uživatelům nebo dalším prodejcům získávání smluvních výrobků od jiných prodejců na vnitřním trhu.

Článek 9 – Vyloučená omezení

1. Výjimka uvedená v článku 2 se nepoužije na tyto povinnosti obsažené v dohodách o VaV:
- a) povinnost nezpochybňovat:

- i) po dokončení výzkumu a vývoje platnost práv duševního vlastnictví, která:
 - 1) strany mají na vnitřním trhu a
 - 2) jsou relevantní pro výzkum a vývoj; nebo
- ii) po skončení platnosti dohody o VaV platnost práv duševního vlastnictví, která:
 - 1) strany mají na vnitřním trhu a
 - 2) chrání výsledky výzkumu a vývoje.

Možnost stanovit ukončení dohody o VaV v případě, že jedna ze stran zpochybní platnost práv duševního vlastnictví uvedených v bodech i) a ii), zůstává nedotčena;

- b) závazek neposkytovat třetím stranám licence na výrobu smluvních výrobků nebo použití smluvních technologií, pokud dohoda nestanoví využívání výsledků společného nebo placeného výzkumu a vývoje alespoň jednou ze stran, přičemž k tomuto využívání dochází na vnitřním trhu vůči třetím stranám.
2. Pokud dohoda o VaV obsahuje některá z vyloučených omezení uvedených v tomto článku, výjimka stanovená v článku 2 se nadále použije, pokud jsou vyloučená omezení oddělitelná od zbývajících částí dohody o VaV a pokud jsou splněny ostatní podmínky tohoto nařízení.

HLAVA V

ŘÍZENÍ O ODNĚTÍ VÝJIMKY

Článek 10 – Odnětí výjimky v jednotlivých případech ze strany Evropské komise

- 1. Komise může odejmout výhodu plynoucí z tohoto nařízení podle čl. 29 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 1/2003, pokud v konkrétním případě zjistí, že dohoda o VaV, na kterou se vztahuje výjimka stanovená v tomto nařízení, má účinky, které jsou neslučitelné s čl. 101 odst. 3 Smlouvy.
- 2. Výhoda plynoucí z tohoto nařízení by mohla být odňata podle čl. 29 odst. 1 nařízení (ES) č. 1/2003, zejména pokud:
 - a) existence dohody o VaV podstatně omezuje možnost třetích stran provádět výzkum a vývoj v oblasti (oblastech) souvisejících se smluvními výrobky nebo smluvními technologiemi;
 - b) existence dohody o VaV podstatně omezuje přístup třetích stran na trh pro smluvní výrobky nebo smluvní technologie;
 - c) strany nevyužívají výsledky společného nebo placeného výzkumu a vývoje vůči třetím stranám bez jakéhokoli objektivně oprávněného důvodu;
 - d) smluvní výrobky nebo smluvní technologie nejsou na celém vnitřním trhu nebo jeho podstatné části vystaveny účinné hospodářské soutěži s výrobky, technologiemi a postupy, které uživatelé považují vzhledem k jejich vlastnostem, ceně a zamýšlenému použití za rovnocenné.

Článek 11 – Odnětí výjimky v jednotlivých případech ze strany orgánu pro hospodářskou soutěž členského státu

1. Podle čl. 29 odst. 2 nařízení (ES) č. 1/2003 může orgán pro hospodářskou soutěž členského státu odejmout výhodu plynoucí z tohoto nařízení na celém území členského státu nebo na jeho části, pokud se v konkrétním případě domnívá, že dohoda o VaV, na kterou se vztahuje výjimka podle tohoto nařízení, má přesto dopady, které nejsou slučitelné s čl. 101 odst. 3 Smlouvy, a to na celém území členského státu nebo na jeho části, jež mají všechny vlastnosti odděleného zeměpisného trhu.
2. Výhodu plynoucí z tohoto nařízení by mohl orgán pro hospodářskou soutěž členského státu odejmout podle čl. 29 odst. 2 nařízení (ES) č. 1/2003, zejména pokud nastane některá z okolností uvedených v čl. 10 odst. 2 písm. a) až d) tohoto nařízení.

HLAVA VI

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 12 – Přechodné období

1. Aniž je dotčeno zvláštní přechodné ustanovení o dohodách o VaV mezi podniky soutěžícími v oblasti inovací stanovené v odstavci 2, zákaz stanovený v čl. 101 odst. 1 Smlouvy se v období ode dne 1. ledna 2023 do dne 31. prosince 2024 nevztahuje na dohody, které již byly platné dne 31. prosince 2022 a které nesplňují podmínky pro výjimku podle tohoto nařízení, ale které splňují podmínky pro výjimku podle nařízení (EU) č. 1217/2010.
2. V případě dohod o VaV mezi podniky soutěžícími v oblasti inovací se čl. 1 odst. 1 bod 18 a čl. 6 odst. 3 použijí pouze na dohody, které vstoupí v platnost po dni 31. prosince 2022.

Článek 13 – Doba platnosti

1. Toto nařízení vstupuje v platnost dnem 1. ledna 2023.
2. Jeho platnost skončí dne 31. prosince 2034.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Komisi
předsedkyně
Ursula von der Leyen*